

DOLENJSKE NOVICE

Izhajajo 1. in 15. vsacega meseca. Cena jim je s poštnino vred za celo leto naprej 2 K, za pol leta 1 K. Naročnina za Nemčijo, Bosno in druge evropske države znaša 2 K 50 h, za Ameriko pa 3 K. — Dopise sprejema urednik, naročnino in oznanila tiskarna J. Krajec nasl. v Novem mestu.

GOSPODARSTVO.

Spregovorimo nekoliko o prihodnji trgatvi.

Kjer ni bilo letos na Dolenjskem toče, obljubuje trta povsod obilo in prav dobrega vinskega pridelka. Ne bode torej odveč, ako se zmenimo nekoliko o prihodnji trgatvi in osobito o napravi vina. To je pač gotovo že slehernemu vinogradniku znano, da je dobrota vina odvisna od treh poglavitih točk in te so: 1.) od sorte grozdja, 2.) od zrelosti grozdja, in 3.) od pravilne naprave vina. Čim finejše sorte ko se ima v vinogradu zasajene, tem boljši pridelek je seveda pričakovati. Od lipne, škiline, beline, žametaste črnine itd. ni nikoli takega pridelka pričakovati, kakor n. pr. od rizlinga, belega burgundca, traminca, veltlinca, portugalka itd. Ali sorta sama pa tudi še ni vse, njena zrelost je tudi kaj važna. Kaj pomaga najfinejša sorta, ako se je pa ne pusti toliko časa na trti, da bi njeno grozdje popolnoma dozorelo, ali ko sploh popolnoma dozoreti noče. Nezrelo grozdje daje le kislo in slabotno vino. Zato bi našim vinogradnikom pač z vsem povdankom priporočali: ne pre naglite se s trgatvijo!

Res je sicer, da so gotova leta in to ravno na Dolenjskem, kaj pogostokrat že taka, da ni mogoče s trgatvijo preveč odlašati, ko se mora proti lastni volji z njo prej pričeti kakor se namerava. Taka leta so takrat, kadar grozdje gnije in se je bati, da z odlašanjem trgatve veliko grozdja v nič pride. No, po dozdajšnjih pojavih se letos tega skoro ni bati. Kislega črvička, poglavitega provzročitelja gnijenja grozdja, namreč letos po naših vinogradih skoro ni najti. Da ne bode zgodnjega in trajajočega jesenskega dežja, pa je drugi pogoj gnijenja odvzet. K pravilni napravi vina potrebna je pred vsem skrajna snaga. Vsa posoda, katera ima za trgatev služiti, naj bo skrajno snažno oprana ali omita. V dostih krajih po Dolenjskem je pa med priprostimi, z vinarstvom se bavečim ljudstvom, žalibog vera, da se vinsko posodo niti z vodo umivati ne sme, ker jo to baje pustobi. O joj kakšna brezumnost je pač to! Snaga je pač duša vsega kletarstva in zato kupi si vsak vinogradnik v svojem času v Dol. Novicah že priporočano kletarsko krtačo in šešo. S tako krtačo, šešo in čisto vodo umij vsak vse škafe, brente, grozdni mlin, stiskalnice, kade, sode prav do čistega. Ako se ima pa vendarle s kolikor toliko gnilim grozdem opraviti, mora se to v trgatvi vestno odstraniti, to je, ali kar zavreči, ali pa posebej spraviti za napravo domače pijače ali pa kisa. Gnilo grozdje provzročuje v vinu neprijetni duh in okus. Ono je pa tudi krivo, da vino

kaj rado nateguje, kakor pravimo, to je, da na zraku porujavi, se zgosti in okus prav neprijetno spremeni. Prav vestno odstraniti se mora v trgatvi pa tudi tako zvano Martinovo grozdje, to je tisto, katero se je na zalistnikih že zaredilo ter le na pol ali pa še toliko ni dozorelo. Tako grozdje podeluje vinu, ako se ga z drugim grozdem vred potrga, neverjetno hudo kislino, zato le proč z njim za domačo pijačo.

Vino napravlja se po Dolenjskem le namizno, in sicer ali rudeče, ali belo ali črno. Ker je pri nas rudeče vino, kateremu se tudi rado čvček pravi, jako iskano in dobro plačano blago, bilo bi pač gospodarsko popolnoma neopravičeno in naravnost grajljivo, napravo istega opustiti. Glede rudečega vina pripomnimo naj pa to, da se marsikje na Dolenjskem pri napravi istega močno v tem greši, ker se najzlahtnejše in najzrelejše grozdje posebej pobere, in iz njega kolikor mogoče fino belo vino napravi, za rudeče vino pa le bolj ordnar druge sorte, toliko bele, rudeče, kakor črne odloči. To ni nikakor prav, kajti tako se jemlje rudečemu vinu takorekoč zabelo, katere se sicer hektoliter same zase res da veliko dražje proda, kakor pa hektoliter ostalega rudečega vina. Ali ta višji skupiček je le navidezen, ne pa istinit, kajti takega vina je le par hektolitrov, kateri bi, v rudečem vinu pušeni, temu ceno tako povzdignili, da bi vsa množina vina odločno več odvrгла, kakor pa fino zase, nizko pa zase prodano. Da bo tukaj rečeno jasno, navedimo en izgled. Recimo, da ima neki vinogradnik v svojem vinogradu, v katerem so fine sorte grozdja z bolj slabimi pomešane, za 5 hektolitrov vina finega grozdja, ostalega pa za 15, torej skupaj za 20 hektolitrov vina. Naj proda 5 hektolitrov finega vina po 60 kron hektoliter in ostalih 15 pa le po 40 kron, torej dobi za ves pridelek: $300 + 600 =$ je 900 kron. Da bi pa ne bil zabele in celega pridelka posebej pobral, ampak jo v njem pustil, prodal bi ga prav gotovo in prav lahko vsaj po 48 kron hekto — pa lahko tudi višje — in to bi pa zneslo: $20 \times 48 =$ 960. Pri celi množini vina profitiral je torej 60 kron, ali pri vsakem hektu 3 krone, katere dandanašnji pač niso za zavreči. Omeniti gre pa še, da je odločno lažje 20 hektov res dobrega, rudečega vina po 48 K v denar spraviti, kakor pa le 5 prav finega po 60 kron. Fino rudeče vino ali fini čvček gre pa takole napravlјati. Belo, rudeče in črno grozdje se skupaj potrže, skupaj zmasti, in potem k večjemu 60 ur, ne pa znabiti 3, 4 dni v odprti kadi kipeti pusti. 60 ur kipenja računati gre pa od takrat, ko so tropine tako imenovani klobuk vstvarile, torej od takrat, ko se je kipenje v kadi resnično pričelo, ne pa od takrat, ko se je kad napolnilo. V kadi mora pa

zmaščene grozdja ali drozgalice do vrha za dobrih 30 cm manjkati, zato, da ima med kipenjem nastajajoča ogljikova kislina prostor se tam nabirati ter nastanje cika onemogočiti.

(Dalje sledi.)

Zakaj ne uspevajo povsod iz dandanašnjih drevesnic zadobljene hruške in jabolane?

Se ne da tajiti, gola resnica je, da visoko-debelnate hruške in jabolane, kakoršne iz naših dandanašnjih sadnih drevesnic dobivamo, marsikje nič kaj dobro uspevati nočejo. Drevje je sicer kar se da lepih, gostih, krepkih korenin. Ono je že kar krasnih, ko sveča ravnih, močnih ter 150 do 200 cm visokih debel. Na takih deblih se nahajajo kaj lepe, prigojene vejne krone, krasne piramidne oblike, sestavljene iz močnih vejic in mladik. In vrhu vsega tega je pa tako odlično drevje še neverjetno po ceni; za 50, 60 hel. do 1 kronce dobi se že komad. Pri trgovskem vrtnarju, naj se že imenuje Klenert ali kako drugače, stane tako drevo 160 hel. do 2 kroni. — Pa glej čudo! Naj se taka drevesca v gotovih krajih še tako skrbno, to je, pravilno na stalno mesto presadi, naj se mu tudi dobro streže, vse eno marsikje dobro uspevati noče. Po deblih se zapazi na takem drevju prej ali pozneje razpokan in suh lubad (kožo), kateri začne odpadati, tako da je večji ali manjši del debla brez lubada, da je na njem goli les videti. Strokovnjaško imenujemo taka gola, lubada prosta mesta, katera se najnavadnejše na južno zapadni strani debel pojavljajo, zmrzinske plošče ali enostavno pozeblin. Zmrzinske plošče nastajajo najrajše v takih krajih, v kakoršnih marsikatero leto na spomlad, recimo koncem mesca marca, začetkom aprila, prav lepo gorko vreme nastane, katero par tednov trpi, in kateremu pa kar naenkrat hudi mraz, nova zima sledi. V takih letih, in ravno na Dolenjskem jih imamo žal več ko prevečkrat, nastajajo, kakor rečeno, na iz drevesnic zadobljenih deblih hrušk in jabolk zmrzinske plošče-pozeblin. In zakaj neki? Zato, ker se v drevesnicah, v namen pridobitve prav lepih, ravnih debel, dvojno požlahtnenje ali cepljenje uporablja. Za prvo požlahtnitev, katera se tik tal izvršuje, in katera ima zgolj le ta namen, drevju prav lepa, ravna debla prigojiti, jemlje se cepiče žlahtnih sort jabolk in hrušk, katere imajo pa to dobro lastnost, da prav močno in lepo ravno rastejo, torej prav lepa, ravna debla dajejo.

Za krono doseči, požlahtni se potem v pravi visokosti še v drugič, in takrat pa seveda s cepiči sorte, kakoršno se hoče v kroni imeti. Taka od žlahtnih sort dosežena debla, imajo pa večinoma to slabost, da pridejo veliko prej v sok, kakor iz divjakov dosežena. Ako nastane pa potem, ko so sočna postala, še hud mraz, zmrzne med lubadom in lesom nahajajoči se sok, in posledica temu so zmrzinske plošče. Tem se pride seveda lahko v okom s tem, da se debla s slamo ovije ali obveže s tem, da se na južno-zapadni strani tik okolo debel tri, štiri kole v tla zatakne ter na rahlo zgoraj z beko k deblu priveže. Tudi s tem se pride lahko prezgodnji sočnosti debel in torej nastanju zmrzinskih plošč v okom, ako se jih namaže z apnom, kateremu je kolikor toliko ilovice in volovske krvi primešane. Vsa ta sredstva, na katera se pa v jesenskem času žal najrajše pozabi, obvarujejo debla tudi pred njih

poškodbo po zajcih. Odločno najboljšo sredstvo ali pripomoček nastanje zmrzinskih plošč na deblih zaprečiti, je pa to-le: Za prvo požlahtnenje ali cepljenje, katero se, kakor že rečeno, v namen dosege lepih, ravnih debel vrši; vzame se namesto cepičev žlahtnih sort cepiče lepo ravno rastočih divjakov. V drevesnici deželne kmetijske šole na Grmu vrši se to, kar se jablan tiče, že več let. V tej drevesnici nekega leta en jabolčni divjak, kateri je bil v prvič s cepičem kaj lepo, ravno rastoče, žlahtne sorte, angleške zimske zlate parmene, v namen dosege lepgega ravnega debla požlahtnen, požlahtnitve ni sprejel. Zagnal je pa pač pod cepičem, torej iz divjaka, kaj močni, popolnoma ravni pognank. Iz tega pognanka izgojilo se je kaj lepo, ravno deblo, in na deblu konečno prav lepo, toda divjo krono. Tako dogojeno, krasno drevo, divjak, presadilo se je na stalno mesto. Tam raste že več let prav lepo, krepko, brez vsacega sledu zmrzinskih plošč. Tako pa raste, dasiravno se proti tem prav nič ne upotrebuje, in dasiravno so prejšne, tja posajene jabolane, katerim je pa deblo iz angleške zimske zlate parmene izgojeno bilo — na zmrzinskih ploščah vse pod zlo šle.

Kar je pa v drevesnici na Grmu mogoče, mogoče je seveda tudi v vsaki drugi drevesnici. In zato svetujemo, da se v vsaki drevesnici pri dvakratni požlahtnitvi hrušk in jabolk ostane, toda za prvo nizko požlahtnitev ali cepitev, katera ima namen drevesu lepo ravno deblo vzgojiti, uporablja naj se cepiče lepo ravno rastočih divjakov, ne pa onih žlahtnih sort. —1—

Zaradi pomanjkanja krme.

Letos bo marsikje prav občutno pomanjkanje krme. Tudi pri nas na Dolenjskem je napravila suša veliko škodo. Otave bo veliko manj, kakor je bilo lansko leto. Po nekaterih krajih jo je tako malo, da se košnja skoraj ne izplača. Premnogim gospodarjem je zmanjkalo tudi zelene krme, tako da so bili prisiljeni pokladati že sedaj suho krmo, ki so jo spravili in hoteli imeti za zimo.

Težke so skrbi, ki nastajajo v teh-le razmerah za kmeta. Marsikdo se bo moral odločiti za to, da odproda nekaj živine in da je pusti le toliko čez zimo, kolikor je bo mogel preživeti. To je pa najslabše, kar si moremo v takih slučajih misliti, kajti nič ni slabšega, kakor če se mora živina odprodajati zaradi pomanjkanja krme. Še posebno velja to v naših razmerah, in sicer zaradi tega, ker je naša živinoreja že itak pomanjkljiva in nezadostna. S tem, da odprodamo nekaj živine, ne trpi samo živinoreja, ampak več ali manj vse gospodarstvo, ker mu na ta način spodbijemo glavni temelj. Če manjka živine, manjka poleg njenih dohodkov tudi gnoja, ki je v naših razmerah glavna stvar in glavni pripomoček za zboljšanje naših pridelkov. Kdor mora tedaj živino odprodajati, zato ker mu primanjkuje potrebne krme, ta je zmeraj tepen in naj proda živino še tako ugodno. Navadno se pa zgodi, da mora živino v takih slučajih prodati za nižjo ceno, ker se cena živine navadno zniža, če nastopi pomanjkanje krme.

Ker ima odprodaja živine v letih pomanjkanja zmeraj prav slabe nasledke za vsako gospodarstvo, je seveda najboljšo in edino prav, ako se more po-

trebna krma dokupiti. Za to je pa treba vselej državne pomoči. Država naj kupi potrebno krmo po krajih, kjer se lahko dobi in naj jo oddaja po zmerni in nizki ceni. Kar mora ona za njo več plačati in kar jo stane prevoznja, to bodi njena podpora, ki je v takih slučajih zmeraj potrebna in opravičena.

Če hočemo pa na ta način priti do potrebne krme, je seveda potrebno, da se za to sami pobrigamo in da se pravočasno oglasimo za pomoč. Vso zadevo pa naj vzamejo občine v roke. Zato svetujemo sledeče. Županstva naj po krajih, kjer preti pomanjkanje krme, pozvedujejo, koliko manjka krme in koliko je želijo prizadeti gospodarji dokupiti, da bi shajali čez zimo. To poizvedovanje bi se moralo zgoditi v najkrajšem času. S temi podatki v rokah naj bi skušale občine potom svojih državnih poslancev in c. kr. okrajnih glavarstev doseči, da se potrebna krma nakupi in razdeli po nižani ceni med prizadete živinorejce.

—r—

Najbolj trdne trave proti suši.

Če si ogledoval v zadnjem času otavo po naših travnikih, si se lahko prepričal, da niso vse trave enako občutljive proti suši. Na tanjšini so trpele sploh vse trave. Tam se je suša najprej in najbolj poznala. Na debeli zemlji so se trave različno upirale suši. Nekatere bolj, nekatere manj. Zlasti trdni sta se izkazali francoska pahovka in zlati oves.

Obe ti travi se odlikujeta po tem, da sta bolj tanjke in visoke rasti in da nastavita tudi v otavi nekaj cvetja. Poznaš jih lahko že od daleč po bolj sivo zeleni barvi in bolj vitki rasti, najbolj pa seveda po cvetju, ki se razvije v podobi latu in ki se sveti, če ga od strani ogleduješ. Obe travi sta bolj globoko vkoreninjeni in zato tako trdni proti suši. To si je treba zapomniti. Po naših krajih nastopa večkrat sušno vreme in zato je prav, če se pri setvi trav oziramo pred vsem tudi na take trave, ki so trdne proti suši.

Francoska pahovka je sploh ena najboljših trav za naše kraje. Ta trava daje bogate pridelke in prav dobro krmo, če jo o pravem času kosimo. Francosko pahovko poznaš po tem, da je najbolj visoka trava po naših krajih in da nastavi tako latje kakor oves, samo da je latje bolj drobno. Kositi se mora ta trava pa o pravem času, sicer nam rada prezori in daje potem seveda bolj pusto krmo. Ta trava se rada sama zaseje ob košnji, ker do tega časa navadno nekaj semena dozori. Kjer jo pa manjka, naj se poseje z nakupljenim semenom. Mokre lege pa niso za njo, zato jo tudi po takih mestih ne najdemo.

Zlati oves je izvrstna trava in daje še boljše krmo kakor francoska pahovka. Rasti je bolj nizke kakor francoska pahovka in tudi latje je bolj drobno. Cvetje samo se pa lepo lesketa in je nekam zlatorumenkasto. Zato se tudi tako imenuje. Tudi ta žlahtna trava uspeva najbolj v ugodnih, srednje suhih legah. Pri napravi novih travnikov je ne smemo prezreti, četudi je seme drago.

—r—

Politični pregled.

V tem času se shajajo vladarji in se vrše različni shodi. — Sestanek avstrijskega cesarja in angleškega kralja bo velikega pomena za ureditev neznosnih razmer v Macedoniji, če bodo le druge vlade s tem zadovoljne ter če se bo naša vlada dovolj resno in odločno lotila tega dela, ki naj bi dal mir in red tlačnim balkanskim narodom. Seveda bi bilo pa treba tudi Turku krepko stopiti na prste, ker se trdovratno ustavlja še tako pametnim in pravičnim preosnovam. — Predno je dospel angleški kralj k našemu cesarju, se je sestel z nemškimi cesarjem, da tako ublaži neko že dalj časa trajajočo napetost med Nemčijo in Anglijo, pozneje pa sta se sešla s francoskim min. predsednikom, s katerim sta obravnavala postopanje Francoske v Maroko. — Čuje se, da želi angleški kralj sniti se tudi z ruskim carjem, in različni politični preroki ugibajo, da mislijo vladarji na zvezo med Avstrijo, Rusijo, Nemčijo in Angleško. Italija se namreč v trozvezi ne počuti kaj dobro, in tudi prej tako iskreno razmerje med Rusijo in Francosko se je precej ohladilo po zadnji rusko-japonski vojski. Misel na to zvezo ni tako napačna in bi bila za Avstrijo ugodnejša nego trozveza. Ali pa bo res prišlo do tega, se kajpada ne more trditi z gotovostjo.

Različni shodi so se vršili. V Würzburgu na Bavarskem se je vršil zadnje dni avgusta ob velikanski vdeležbi 54. občni shod nemških katoličanov. Slavnostni obhod je bil nad vse veličasten, udeležilo se ga je 10 000 delavcev, 290 društev z 250 zastavami. Nemški katoličani so izborno organizovani, se jasno zavedajo svojih političnih pravic, ni jih sram odločnega katoliškega prepričanja, in to jim je dalo moč, proti kateri nemška vlada nič ne opravi. Leto za letom se zberó, da štejejo svoje vrste, pregledajo svoje delo in se navdušujejo za novo vstrajno delo. Od njih se imamo še marsikaj učiti, pred vsem: poguma in samozavesti. — Od 18. m. m. dalje se je vršil v Stuttgartu na Virtemberškem VIII. mednarodni shod socijalne demokracije. Socijalni demokrati so se precej zelo spoprijeli med seboj, a vendar so edini v boju zoper sedanji družbeni red, katerega hočejo prevrniti. Prve dni septembra pa bo v Pragi mednarodni shod „svobodne misli“. To je delo framasonov, a naši liberalci kar goré za ta shod in nanj vabijo, zraven pa lažejo, da to ni delo tramasov, a vendar je, ti ljudje le samo z lažjo morejo ljudem zbegati glave, in zato — lažejo. Še večji tepci pa so oni, ki se dajo nalagati.

V Črni gori so prišli na sled zaroti; hoteli so Črno goro priklopiti Srbiji.

Na Turškem vodijo sedaj roparske tolpe grški častniki. Slabo turško gospodarstvo je vzrok, da so iz mirnih poljedelcev postali morilci in roparji.

V Maroko se je vršilo več bojev, v katerih so bili Maročani poraženi. Novo lice pa je zadobila ta zadeva s tem, ker so odstranili prejšnjega sultana, prijatelja Evropejcev, pa proglasili za sultana Muley Hafida, brata odstavljenega sultana. Novi sultan je pa sovražnik Evropejcev. — Francoski general je prosil pomoči. — Francoski vojaki se obnašajo tako divje in surovo, da se jih bojé tudi Evropejci.

LISTEK.

Čez cesto.

(Dalje.)

Vilko se je trdno oklenil tega nenavadnega prijateljstva. Pri onem oknu si je izvolil stalen prostor za svoje igre in igrače. Vsako jutro je prijazno pokimal staremu možu, potem pa z vso močjo zakričal čez cesto: „Dobro jutro! Dobro jutro!“ Potem pa je vzdigoval svoje lesene vojake in tudi ti so se morali v njegovi roki uljudno vklanjanje starčku. Ob taki priliki se je razjasnilo sicer otožno obličje bolnikovo in prisrčen smeh je pretresel pohabljenno telo. Kar je dobil Vilko v dar, je nesel najprvo k oknu, da je pokazal svojemu prijatelju. Celo svojo novo obleko in nove svetle škornje mu je pokazal, da jih je oni občudoval. Vilkotu pa je bila velika zabava, kadar je žena dajala bolniku jesti; ni umel, da je zaradi tega velik revež, pomilovanja vreden, le mislil si je ponosno: jaz pa že znam sam jesti!

Prav nič pa ni dobri deček slutil, s kolikim pričakovanjem da je bolnik vsako jutro zrl na zavese, da so se odgrnile in se je prikazal zdravi, sveži obrazek dečka. Nikdar ni videl, s kolikim zanimanjem da ga je stari mož opazoval pri vsem njegovem početju, tudi če se Vilko slučajno ni zanimal zanj.

Na svoj rojstni dan pa je vprašal Vilko: „Mama, smem iti k onemu bolnemu gospodu čez cesto in mu nesti kos torte?“

Gospa pa je mrzlo rekla: „Ne, tujih, neznanih ljudi se ne sme obiskovati.“

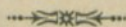
* * *

Nekega jutra pa Vilko ni priskakal in prižvižgal k zanjutru, kakor je bila sicer njegova navada. Bled in truden se je priplazil, popil par požirkov kave, potem pa porinil skodelico od sebe ter legel na blazinjak.

„Gotovo si je pokvaril želodec,“ je rekla gospa svetnikova, s cer se pa ni nič več zmenila za Vilkota, si je dala pač mnogo opraviti s pripravami za neko veliko domačo slavnost. Ko sta se pa zvečer oče in mati vrnili iz koncerta, je ležal Vilko ves vroč v svoji postelji in milo ječal. Drugo jutro je bil po telesu ves rudeč. Zdravnik je izjavil, da je prav huda škrlatinka. Hitro so poslali po usmiljenko-strežnico, odpovedali že naznanjeno slavnost in gospa se je komaj ganila iz bolniške sobe.

Vročina pa je rasla bolj in bolj. Kopalni so malega bolnika in ga zavijali v mokre rjuhe. Vilko je bil sicer zvečine brezzavesten, a mokri ovitki mu niso prijali, in kedar so ga zavijali, se je vselej močno branil. Mlado zdravo telo se je krepko upiralo hudi bolezni, a ne dolgo časa, kmalu je prišla smrt v sobo. V svojih blodnjah je klical sedaj očeta, sedaj mater, sedaj spet angelja varuha, in enkrat je tudi zavpil: „Mama, pozdravi mi onega starega gospoda.“

(Konec sledi.)

Domače vesti.

(Konferenca) sodal. Ss. C. J. za novomeško dekanijo se bo vršila v četrtek dne 5. septembra Podgradom.

(Osebna vest.) Za kaplana v Št. Peter pride g. Andrej Stenovec, doslej kaplan v Loškem potoku.

(Provincijalni kapitelj) frančiškanske provincije je zboroval 28. avg. v tukajšnjem samostanu pod predsedstvom preč. g. gen. vizitatorja P. Vendelina Vošnjaka, provincijala zagrebške provincije. Provincijalom je bil zopet izvoljen preč. P. Placid Fabiani, kustosom P. Kalist Heric, definitorem P. Bazilij Dolinar, P. Hugolin Sattner, P. Angelus Mlejnik, P. Aurelij Knafelj.

(Nedeljski počitek) v lekarnah v Rudolfovem. Vслед odloka c. kr. deželne vlade v Ljubljani vpeljale bodo lekarnarje v Rudolfovem s 1. septembrom nedeljski počitek in sicer tako, da bode ob nedeljah samo ena lekarna odprta, na kar se slavno občinstvo uljudno opozarja.

(Igralci slov. gledišča) prirede 15. t. m. v Novem mestu predstavo. Več prihodnjih in po lepakih.

(Vpisovanje) v „Glasbeno šolo v Novem mestu se vrši dne 16. sept. od 11.—12. ure dopoldne v šolski sobi, Križatijska ulica št. 149, ali v poljubnem času pri podpisnem. Ign. Hladnik, kapiteljski organist.

(Pri volitvi v davčno pridobninsko komisijo) 4. razreda za novomeški sodni okraj sta izvoljena vsled dogovora članom gg. Možina, gostilničar v Novem mestu, in Klinc, gostilničar na Dvoru. Njihovima namestnikoma pa gg. Mramor, usnjar v Novem mestu in Zupančič, usnjar v Trebnjem.

(Ročni katalog za katehete) s koledarjem za l. 1907/08 za 250, 350, 450 in po zahtevi tudi za več učencev, je izdala tврdka J. Krajec nasl. v Rudolfovem. Cena v kronah 1.50, 1.70, 1.90, po pošti 10 do 20 vinarjev več.

(Požar.) V Regrški vasi pri Novem mestu se je vnel 23. m. m. proti večeru posestnici Ani Gašper svinjak. Čeprav so na pomoč došli sosedje izkušali požar zadušiti, se je ogenj vendarle razširil še na hišo in ga ni bilo mogoče pogasiti. Novomeška požarna bramba je mogla ogenj samo omejiti. Poleg poslopij so zgoreli tudi vsi pridelki in 180 K v gotovini. — Skoda, znašajoča čez 2000 K, je pokrita le s 400 K zavarovalnine. Pri gašenju se je posebno odlikoval okrajni sluga iz Novega mesta g. Ivan Jarc. K sreči ni vlekkel veter, sicer bi bila v nevarnosti cela vas. Kako je ogenj nastal, se ne ve.

(Na angeljsko nedeljo) 1. sept. se vrši slovesno kronanje čudodelne podobe M. B. na Brezjah. Pred to podobo se je zgodil na Vel. Šmaren čudež naglega ozdravljenja, spričan po jako verodostojnih pričah. Naval vernega ljudstva k slavnosti je velikanski.

(Ne v Ameriko!) C. kr. okrajno glavarstvo Rudolfovo prijavlja: Položaj avstrijskih delavcev v Argentini je radi slabega pridelka koruze in preoblega števila delavcev posebno za poljedelce in dninarje zelo neugoden, veliko delavcev je brez zaslužka, zato se resno svari pred izseljevanjem v Argentino. — C. kr. ministrstvo za notranje zadeve je poizvedelo, da se namerava v najbližjem času v Avstriji delati propaganda za izseljevanje v državo „Maryland“ v Ameriki. Zlasti se namerava pridobiti poljedelce, poljedelske delavce in posle. Po poizvedbah so razmere v državi Maryland za izseljence zelo neugodne in je ta država po svojih zapuščenih farmah obče znana. Zemljišča so tam večinoma popolnoma izkoriščena. Z umetnim gnojem bi se sicer še dali doseči dobri uspehi pri sadjarstvu in zelenjavi, kateri pridelki bi se tudi radi bližine velikih mest in obstoječih železniških in parobrodskih zvez lahko prodali. K temu pa je treba primerne kapitala in veliko truda. Radi teh razmer se previdnost izseljencem zelo priporoča. — Združene države v Ameriki so izdale glede izseljevanja sledeči zakon, ki je veljaven že od 1. julija 1907. Nedopuščeno izseljevati se je umobolnim, slaboumnim, blaznim in epileptičnim (na padavici in božjasti bolnim) osebam, kakor tudi onim, katere so v zadnjih 5 letih enkrat ali sploh kedaj, dyakrat ali večkrat zblaznele, nadalje tuberkuloznim, osebam, ki imajo ostudne in nalezljive bolezni, siromakom in navadnim beračem, kakor tudi onim, o katerih je pričakovati, da postanejo javna nadloga; nadalje onim, kateri imajo kako pozitivno telesno hibo in onim, o katerih se izreče zdravstvena komisija, da so nezmožni opravljati katero koli delo, potem onim, ki so bili kaznovani zaradi kakega hudodelstva ali ako so to sploh pregrešili, osebam, ki živé v polgamiji (mnogoženstvu) in tudi onim, ki se za to sploh izrečejo; anarhistom in osebam, ki so za posilen prevrat vlade v Združenih državah, ali one kake druge države, sploh kakega vsacega družnega zakonitega stanja, osebam, ki so umorile kakega javnega funkcionarja, kakor tudi onim, ki tak umor zagovarjajo. Nadalje ni dopuščeno, vseljevati se prostitutkam, in ženskam, ki bi se hotele sploh na kakoršni koli način pečati z nenravnostjo, kakor tudi osebam, ki bi dovajale tja ženske v svrhu prostitucije ali v kako drugo nenravnost sploh. Delavcem, ki imajo za tja že kako ustmeno ali pismeno pogodbo za kakoršnokoli delo, pa naj si bodo izučeni ali navadni delavci (obrtniki ali dninarji), kakor tudi takim delavcem, ki so bili v teku enega leta že zaradi enakih pogodb zavrženi, tudi ni dopuščeno se vseljevati onim osebam, za katere je plačal prevoz kdo drugi in če te tudi nimajo že preje navadenih zadržkov in naj po-

sredno ali neposredno že za nje plača kaka korporacija, društvo, družba, občina ali država. Otrokom do 16. leta, kateri niso v spremstvu matere ali očeta, je vseljevanje načelno prepovedano in le v izjemnih slučajih more to dovoliti državni tajnik za trgovino in delo. Izučenim delavcem (obrnikom) je vseliti se le takrat dovoljeno, kadar v deželi takih delavcev že ni brez dela. Ta zakon pa ne zadene, v kolikor se tiče pogodb, gledaliških igralcev, umetnikov, predavateljev, pevcev, duhovnikov vseh ver, profesorjev za višje šole in seminarje, kakor tudi oseb, ki se hočejo sploh pečati s kako priznano znanstveno stroko in tudi osebe, ki bi imele nastopiti službo v kaki zasebni hiši, se smejo vseliti, tudi če imajo že ustmeno ali pismeno pogodbo. Vsak vseljenec plača 4 dolarje, to je 20 K takse. C. kr. okrajno glavarstvo Rudolfovo.

(Razglas) Vsled odredbe c. kr. ministrstva za domobranstvo z dne 17. avgusta t. l. št. 367/XIV se za nedejalno moštvo vojne in deželne brambe letos ne bodo vršili pregledni zbori. Za nedejalne gažiste pa se bodo vršili ti zbori po navadi. C. kr. okrajno glavarstvo Rudolfovo.

(Otvoritev „Posojilniškega doma v Kandiji“) se je vršila dne 22. m. m. V ta namen je daroval predsednik nadzorstva, msgr. Peterlin, v župni cerkvi v Šmihelu veliko sv. mašo. Udeležili so se maše vsi člani nadzorstva in načelnštva. Okoli polu 11. ure dop. zbrali so se le-ti in veliko občinstva v novem posojilniškem posloju, ki je bilo okrašeno z zastavami, kjer je msgr. Peterlin blagoslovil novo poslopje. Pri tem je imel primeren nagovor. V vznesenih besedah je pozdravil delovanje posojilnično in mu želel najboljših uspehov župan šmihelsko-stopiški, g. J. Zurc. Istotako navdušeno je govoril revizor „Zadružne zveze“ g. A. Pelc. Po blagoslovljenju so si ogledali novo poslopje vsi navzoči. Opoldne je bil potem banket na vrtu g. župana J. Zurca, kjer se je napila marsikatera krepka zdravica mlademu zavodu in njegovemu nesebičnemu, v občini blagor občine in okraja delujočemu načelnstvu.

(Določila) o dobivanju vode iz vodovoda mestne občine Rudolfovo za mestno občino Rudolfovo. — § 1. Iz mestnega vodovoda je vsakemu dovoljeno dobivati vode in sicer: 1. za navadno domačo porabo, to je, za pitje, kuhanje, pranje in snaženje; 2. za obrtne in poljedelske namene.

§ 2. Za domačo porabo (§ 1., odstavek 1.) oddaja se voda brez posebnega povračila, ampak plačati je za njo 5% naklado po smislu § 1., zakona z dne 14. avg. 1906, dež. zak. št. 16. V obrtne in poljedelske namene (§ 1., odstavek 2.) pa se oddaja voda po merjeni ali dogovorjeni množini in po določenem, od deželnega odbora dogovorno s c. kr. deželno vlado potrjenem ceniku.

§ 3. Kdor hoče iz vodovoda mestne občine Rudolfovo dobivati vodo, mora to naznaniti mestnemu županstvu, na kar dobi napovedno polo. V njej mora vse razpredelke primerno napisati in pristaviti, da so mu znani vsi pogoji o napeljavi in oddaji vode ter da se jim brez pridržka udaje.

§ 4. Mestno županstvo da po svojih organih pregledati dotične prostore, da se preveri, če so zapiski o njih v napovedni poli istiniti. Po tem ogledu ukrene županstvo, na kakšen način bode gospodar dobival vode. Zato in tudi zaradi poznejšnega priglada vže gotovih vodovodnih naprav morajo vsi prostori, po katerih bodo prevodne cevi, vedno pristopni biti vodovodnim organom.

§ 5. Za navadno, domačo potrebo (§ 1., odstavek 1.) določuje se v porabo naslednja množina vode: Za stanovanja do 200 kron letne stanarine oziroma najeminske vrednote po 150 litrov na dan ali po 4·5 kub. metrov na mesec, od 200 do 400 K po 250 litrov na dan ali po 7·6 kub. metrov na mesec, od 400 do 700 K po 350 litrov na dan ali po 10·6 kub. metrov na mesec, nad 700 K po 450 litrov na dan ali po 13·7 kub. metrov na mesec. Da se konstatuje, koliko se potroši vode v kaki hiši, v to služi za merilo ves njen mesečni potrošek, kateri se mora ujemati z vsoto posameznim stanovanjem dovoljenih množin vode. Presežek te skupne množine se bode smatral za večji potrošek, ki ga bode posebej plačati. Mestna občina si (zaradi revizije) pridržuje pravico, da sme povsod tam, koder se njej vidi potrebno, dati ob stroških hišnega gospodarja napraviti vodometre. Če kaže vodomer ob mesečnem pregledu, da se je preko dovoljene množine potrošilo vode, zaračuni se gospodarju ta večji porabek z 30 hel. od kubičnega metra.

§ 6. Potrošek vode v obrtne in poljedelske namene določuje se z vodometri, če ni dogovorjeno pavšaliranje. Sestavo ter postavljanje in vzdrževanje vodomerov pridržuje si mestna občina.

§ 7. Mestna občina da ob stroških dotičnih gospodarjev navrtati cestne cevi ter izvesti vodovode do vodometra ali do glavne zaporne pipe v hišah. Vodomer in glavno zaporno pipo oskrbi tudi mestna občina. Lastninsko pravico do tega dela vodovoda ima mestna občina, zato pa mora skrbeti, da je ta del tudi vedno v dobrem stanu.

§ 8. Po hišah in zemljiščih (od glavne pipe ali vodometra dalje) morajo si gospodarji sami oskrbeti in vzdrževati vodovodne naprave. Vendar se jim je pri tem natančno ravnati po posebnem pravilniku, ki je določen za izgotavljanje hišnih vodovodov. Vrh tega so dolžni vodovode po svojih zemljiščih vzdrževati v popolnoma dobrem stanu in dati nemudoma odpraviti ob svojih stroških vsak nedostatek, naj si bodo nedostatki njim ali mestu v kvar. Mestna občina oziroma vodstvo mestnega vodovoda sme vsak čas po svojih organih dati pregledati in preizkusiti notranjo uravnavo zasobnih vodovodov. Ako so izdelani slabo ali ne po izdanih predpisih, dati je takoj nedostatke odstraniti, če ne, je vodstvo mestnega vodovoda upravičeno, dotok v take vodovode popolnoma zatvoriti.

§ 9. Če gospodar namerava po zasobnih vodovodih kaj preurediti, mora to preje pismeno naznaniti mestnemu županstvu in prepovedano je strogo, zasobne vodovodne naprave prenehati brez pritrdila mestnega županstva.

§ 10. Če kdaj prestane dotok vsled potrebnih del pri mestnem vodovodu ali zato, ker se je ustavilo sploh dovajanje vode, to ne daje pravice zahtevati odškodnine od mesta, pa tudi ne, če kdo trdi, da ne dobiva dosti vode ali dovolj dobre, ali ne toliko, kolikor je želi.

§ 11. Vodometre preskrbuje in postavlja mestna občina sama ob svojih stroških, dotični hišni gospodarji ali obrtvalci morajo pa plačevati letno vodomersčino, ki se ravna po kalibru vodometra ter je razvidna iz cenika.

§ 12. Vodometri morajo biti postavljeni v kakem zapirnatem in nemraznem prostoru, a do njih smejo le organi mestne občine. Vsak konsument ima pravico vpričo mestnih organov preveriti se, da so z vodometra posneti izkazki pravi in resnični. Če lastnik zasobnega vodovoda dvomi, da vodomer prav kaže, lahko zahteva, da se mu vodomer premeni oziroma preizkusi. Ako je videti, da je vodomer preko dopuščene nenatančnosti (14% pri normalnem pretoku) napačen, plača mestna občina stroške za premeno in preizkušnjo, vže plačane vodarine pa ne vrne. Ako pa ga preizkušalci izpoznajo za pravega, mora zasobnik sam poravnati te stroške.

§ 13. Vodovodna naklada se plačuje v štirih enolikih obrokih ob začetku I., II., III. in IV. četrtletja solnčnega leta. Po vodometru oddajano vodo in kakove večje potroške (glej § 5.) je plačevati konec vsacega meseca ali konec vsacega četrtletja, kakor zahteva mestno županstvo. Vodomersčino je takoj potem, kadar se postavi vodomer, v četrtletnih naprejšnjih obrokih poplačati. Za kako začasno dobivanje vode plačati je praviloma precej ob zglastvi, lahko pa se je glede tega plačila tudi kako posebej dogovoriti. Vse je plačevati pri mestni blagajni v Rudolfovem. Če dobivalec vode nad 14 dni po doteklem roku ne plača, sme mestna občina 6% zamudne obresti zaračunati. Kadar preteko 3 mesci, pa ni zastanek poravnat, zapre se dotok popolnoma.

§ 14. Tistim, ki imajo zasebne vodovode, prepovedano je izrečno, oddajati vodo v porabo izven svojega posestva, tudi se ne sme vodo rabiti v noben drug namen, nego za kateri je bilo naznanjeno mestni občini (§ 1., odstavek 1. in 2.) — Strogo je prepovedano, kakor si koli bodi, napačno ravnati, brez potrebe pipe puščati odprte ali ne trdno jih zapirati, objestno pokvarjati vodovodne naprave, oddajati vodo ljudem, ki ne stanujejo v hiši, neresnično izpovedati itd. Če se kaj takega zgodi, sme mestna občina po svojih organih ustaviti vodo.

§ 15. Kadar nastane ogenj, treba po zasobnih vodovodih sosednjih zemljišč pozapreti vse pipe, če se ne rabijo za pogasitev požara, in gospodarji ali obrtvalci so dolžni, dokler gori, svoje vodovode dati gasilcem v porabo. Gospodarjem, ki dobivajo vodo po vodometru, odpiše mestna občina s tem povzročeni, izkazani večji porabek vode od izmerjene množine.

(Cenik) o prejemanji vode iz mestnega vodovoda mestne občine Rudolfovo.

1. Za zasebne hiše:

Za vodo, kolikor bi se je porabilo čez dopuščeno, v § 5, določil o dobivanju vode iz mestnega vodovoda določeno množino, plačati je po napovedbi vodomera 30 vinarjev za vsak kubični meter.

2. Za vrtove:

Od vrtov pred hišami in od lepotičnih vrtov do 200 m² površine ni plačevati posebej pristojbine, ako se voda zanje jemlje iz hišnega vodovoda; od lepotičnih vrtov s površino čez 200 m² in od vsih ostalih vrtov plačevati je pristojbino za vodo po napovedbi vodomera z 30 vinarjev za vsak kubični meter; dopuščeno pa je v takih slučajih po dogovoru tudi pavšaliranje.

3. Za javna poslopja, zavode itd.

Za javna poslopja, zavode in sploh za vsa poslopja, od katerih se ne plačuje najemščina, velja pravilo, da se jim oddaja voda po določilu § 1 dežel. zak. z dne 14./8. 1906, št. 19.

4. Za obrtne in poljedelske namene:

Za obrtne in poljedelske namene oddaja se voda le proti kontroli z vodomeri, za vsak kubični meter po 30 vinarjev, ali pa pavšalno.

5. Za motorje:

Voda, ki se rabi kot gonilna sila za motorje, oddaja se, če se rabi edino le v to svrhu, po 20 vinarjev za vsak kubični meter ali pavšalno.

6. Za slučajno oddajo vode:

Za slučajno rabo vode iz mestnega vodovoda (apnogašenje, izplakovanje kanalov itd.) je treba posebnega dogovora z mestno občino.

Vodomerščina:

Od vodomera plačevati je letne najemščine:

a) za vodomera z 7 mm svetlobe	4 K
b) " " " 10-15 " "	6 " "
c) " " " 20-25 " "	12 " "
č) " " " 30 " "	15 " "

Pristojbina od hidrantov in požarnih pip:

Naprava hidrantov in požarnih pip vrši se ob stroških dotičnega hišnega gospodarja; razun tega pa mu je plačevati zanje še sledečo letno pristojbino:

a) za hidrant	10 K
b) " požarno pipo 50 mm svetlobe	6 " "
c) " " " 40 " "	4 " "
č) " " " 25-25 " "	2 " "

Županstvo potrjuje, da je bil cenik v odborovi seji dne 24. oktobra 1906 soglasno sprejet.

(Uradne ure trgovske in obrtniške zbornice.)

Trgovska in obrtniška zbornica naznanja, da bodo od ponedeljka, dne 26. avgusta, dalje uradne ure njene pisarne od 8. ure zjutraj do 2. popoldne.

(Ponarejeni bankovci.) Glasom naznanila c. k. okrajnega orožniškega poveljstva v Krškem so našli blizu vasi Drnovo pri Krškem v travi tik steze 19 skupaj zviti ponarejeni bankovci po 20 K. Ker se pa brezdvomno za falzifikate, katere izdeluje znana ponarejevalna tvrdka „Krkovič“ in sodrugi, ki jih bodo skušali v naših krajih spraviti v promet in razpečavati, se županstvo opozarja na te bankovce. Ti falzifikati se razločujejo od veljavnih 20 kronskih bankovcev v tem, da je rdeča barva na podobi bolj rumenkasta, zeleni natisk pa je bolj rumenkasto-zelen kot na pravih bankovcih. Dalje so glavni napis, cesarski orel in male številke „20“ na obrobju pravega bankovca temno-rdeče, dočim je vse to na falzifikatu bledeješe. Glavi „Avstrije“ in „Hungarije“ kakor tudi mali okraski z dvema zvezdicama v okvirju nad glavama so na falzifikatih nekoliko po strani. Razun tega manjkajo na obrazih ponarejenih bankovcev tenke črtice in najdejo se namesto takih črtic na obrazih bolj debele črte, kar se posebno opaža na čelu in na nosu „Avstrije“. Na strani z nemškim besedilom manjka na falzifikatu v levem spodnjem kotu na obrobju rdeča navpična črta. Dalje je senca na glavah Avstrije in Hungarije pri ponarejenih bankovcih bolj zelenkasta mesto črna.

(Šolsko leto 1907/08) se začne na deški ljudski šoli v Rudolfovem v ponedeljek, dne 16. sept. ob 8. uri s sv. mašo. Vpisovalo se bo dne 14. in 15. septembra od 9. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne. To šolo že obiskujoči učenci naj prinesejo seboj zadnje šolsko naznanilo, na novo vstopivši pa razun zadnjega šolskega naznanila tudi krstni list ali vsaj izpisek iz krstne knjige. Učenci iz Kandije in Žabje vasi se bodo le tedaj sprejeli, ako se doseže sporazumljenje med obema kraj. šol. svetoma glede prispevkov za dve vsporednici, katere so po sprejemu učencev iz teh vasi neobhodno potrebne.

(Zadruga gostilničarjev in kavarnarjev v Ljubljani) razposilja gostilničarskim zadrugam in kjer teh ni, gostilničarjem po deželi nastopno okrožnico: Vaše blagorodje! Da je obrtni stan dandanes tlačjen v vseh panogah Vam pač ni treba še posebej omenjati, ker Vam je kot stanovskemu sodelavcu znano, da posebno obrtnik najbolj trpi zaradi teh vedno se množočih davkov, naprestanega poviševanja plač delavskim močem, zaradi podraženja živil in vseh stvar, karkoli treba kupiti, tako da se posameznik že prav težko brani proti temu vsestranskemu pritisku. V prvih vrstah tega boja stoji, trpi in se bojuje „gostilničarska obrt“; njo zadene vedno in vedno vsaka prememba na zlo, bodisi od vlade, potom konkurence ali drugače. Ako dobi gostilničar koncesijo, kmalu mu je nekoncesijoniran grajzler za hrbotom in prodaja nemoteno v lokalni in čez ulico, vino, pivo, in še jestvine, tako da preostane gostilničarju samo plačevanje visokega davka in velika reziža za vzdržavanje prostorov in dragega osobja. Novi obrtni red bo stanovske važnosti nekoliko bolj upošteval, vendar še s tem ni odpomagano resničnim potrebam in položaju gostilniške obrti. Vsa ta dejstva in tek časa so nanesla, da morajo gostilničarji poprijeti za krepkejše orožje. Vidi se, da se moramo oprijeti gesla, pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal. Lanski izvanredni občni zbor zadruge gostilničarjev, kavarnarjev, izkuharjev in žganjetočnikov v Ljubljani, je enoglasno sklenil, prirediti velik gostilničarski kongres za vso kranjsko deželo v Ljubljani, ter povabiti stanovske tovariše tudi iz sosednih dežel. Na tem shodu se bo razpravljalo vse, karkoli teži gostilničarja, sklenile se bodo resolucije, od katerih se ne sme prej odjenjati, da se izpolnijo. Za gostilničarje po deželi bi bilo uvaževati n. pr.: odpravo takozvanih Buschenschankov, osmin, naprava vinskih sejmov v več krajih, odpravo prodaje vina in piva po trgovinah, odpravo prodaje piva privatnim od strani pivovaren. Odprava oddajanja koncesij v najem tretjim osebam, odprava privatnih izkuharjev, predlog o splošnem zadačenju vina bi bil tudi umesten, da bodo tudi bogati zasebniki pomagali plačevati deželne dohodke, ne samo tisti, ki si zamore kupiti vina samo en četrtr litra, in končno, kakšno stališče naj zavzame gostilničarji napram novodobnemu pivovarniškem kartelu. Zato Vas pripravljajni odbor s tem vljudno prosi, da mu še eventualne druge težnje, želje, zahteve in potrebe gostilničarjev Vašega okraja in okolišča blagovolite prijaviti pismeno in to vsaj do 25. avgusta t. l., da se dotične stvari uvrste v program za razpravo. Ako pošljete tudi svojega govornika, oziroma poročevalca o nasvetovani stvari, tudi pripomnite. Navedite vse, karkoli se Vam zdi potrebno, bodisi glede odprav ali pa naprav, ki bi koristile gostilniški obrti. Shod se bo vršil 16. in 17. septembra ter se vabila z tiskanim programom še posebej razposljejo.

(„Slovenski posojilničar“) se zove drugi, popravljeni in pomnoženi natis „Navoda o snovanju in poslovanju slovenskih posojilnic“, ki ga je spisal in založil Ivan Lapajne v Krškem. Praktično navodilo prinaša na 230 straneh v navadni osmerki sliko in življenjepisa g. M. Vošnjaka, kateremu je pisatelj knjigo o priliki njegove 70 letnice posvetil, in stane 3 K trdo in lično vezana, 2 K 40 h mehko vezana in 2 K broširana. Dobiva se pri pisatelju v Krškem.

(Molitvene knjige za mladino.) Ob raznih prilikah kupujejo stariši, botri in drugi mladino ljubi v dar mladini molitvenike. Ni le dosti, da so dotični molitveniki glede vsebine potrjeni od škofijstva, ampak je treba upoštevati, da morajo moliti otroci po besedilu novega cerkvenega molitvenika, katerega so pred kratkim potrdili, sprejeli in predpisali škofje za vse slovenske škofije; to pa zato, da se moli po vseh slo-

cerkvenih cerkvah z istimi besedami; pri nas se moli sedaj z ravno istim besedilom, kakor v Istri, na Štajerskem ali v katerikoli še tako oddaljeni slovenski cerkvi. Da je to soglasje v cerkvenem besedilu zelo potrebno in zares velikega pomena, bo pokazala prihodnost, četudi se mnogi niso mogli takoj spoprijazniti s preuredbo. Edini molitveniki, ki obsegajo novo cerkveno besedilo in so primerni, so sledeči:

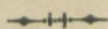
1. „Bogu kar je božjega; spisal Franc Finžgar, župnik. Jako fin molitvenik v zelo priročni obliki, se dobi vezan v fine, pregibljive platnice za dečke in v fine vatirane platnice za deklice. Cene molitveniku v vezavah za dečke: z rudečo obrezo 1 K. fino šagreno usnje, zlata obreza 2 K 20 vin., najfinejša teletina 3 K. — Cene molitveniku v vezavah za deklice: fina vezava z zlato obrezo 1 K 80 vin., fino šagreno usnje 2 K 20 vin., najfinejša teletina 3 K. Po pošti vsak izvod 10 vin. več.

2. „Pot k Bogu“, spisal dr. Gregorij Pečjak. Krasen, popoln, za vse potrebe zadoščajoč molitvenik. Cena: z rudečo obrezo 1 K 20 vin., z zlato obrezo 1 K 60 vin., fine vatirane platnice 2 K 80 vin., najfinejša teletina 4 K 20 vin.; po pošti 20 vinarjev več.

3. „Šolski molitvenik“, spisal dr. Gregorij Pečjak. Molitvenik je posebno primeren za šolsko mladino obojega spola v ljudskih šolah. Cena: z rudečo obrezo 80 vin., z zlato obrezo 1 K 20 vin., fin šagrin (vatirano) 2 K 30 vin., najfinejša teletina (vatirano) 3 K 70 vin.; po pošti 20 vinarjev več.

4. „Večno življenje“, spisal dr. Gregorij Pečjak. Molitvenik je po svoji vsebini primeren za dijake srednjih šol. Cena: z rudečo obrezo 1 K 20 vin., z zlato obrezo 1 K 60 vin., najfinejša teletina 4 K 50 vin.; po pošti 20 vinarjev več. Vsi ti molitveniki se dobivajo pri J. Krajec nasl. v Rudolfovem.

(Današnji list) obsega dvanajst strani.

Gospodarske stvari.

— (Prošnje za sprejem v kmetijsko šolo na Grmu) se sprejemajo le še do 5. septembra t. l. pri vodstvu šole na Grmu. Vsaki prošnji je priložiti rojstni list, spričevalo o dovršeni ljudski ali kaki drugi šoli, zdravniško spričevalo in spričevalo o lepem vedenju. Prošnji za sprejem proti plačilu je pridejati obvezno pismo (reverz) starišev, oziroma varuha.

— (Tomasova žlindra na pšenici.) Letošnje poskušnje na kmetijski šoli na Grmu so pokazale, da se gnojenje s Tomasovo žlindro prav dobro sponaša tudi na pšenici, kajti pridelek pšenice se je vsled takega gnojenja v vsakem pogledu izboljšal. Natančneje uspehe prinesemo prihodnjič.

— (Umetna gnojila na travnikih) so letos prav dobro učinkovala v prvi košnji. Druga košnja je pa tudi na gnojenih prostorih zastala vsled nenavadno dolge suše. Detelje so sicer nekoliko bolj uspevale, vendar se ni zaznala tista korist, ki bi jo smeli pričakovati. Upajmo, da bodo porabljena gnojila drugo leto toliko bolj pomagala in bolj učinkovala.

— (Jesensko gnojenje travnikov.) Pridelovanje krme je za naše kraje največjega pomena. Zato ne smemo zamuditi nobene prilike za izboljšanje naših travnikov in deteljišč. Prav po takih letih, ko primanjkuje krme, je treba s podvojenimi silami delati na to, da se popravi velika škoda, ki smo jo imeli vsled nedostajanja krme. V tem oziru pa treba pred vsem, da travnike dobro gnojimo. Če manjka domačega gnoja, treba je segati po umetnih gnojilih, ki so priznane dobra za izboljšanje krmskih pridelkov. Lansko leto se je porabilo mnogo gnojil, tudi letos je treba, da jih po potrebi naročujemo in da pognojimo vse travniške prostore, ki so gnojenja potrebni. Saj vsako tretje leto je treba travnike dobro pognojiti.

— (Če opuščaš gnojenje z umetnimi gnojili) na travnikih, imaš škodo. Travnik, ki se je začel gnojiti z umetnimi gnojili, pozneje pa v nemar pustil, zastane v rasti in daje slabše pridelke. Zato naj se pa travniki redno in dobro gnoje. Najboljše ravnaajo tisti gospodarji, ki svoje travnike gnoje eno leto z umetnimi gnojili, drugo leto pa z gnojnico ali s hlevskim gnojem. Taki travniki so najbolj rodovitni.

— (Pomanjkanje bikov v novomeški okolici) je v zadnjem času precej občutno. Vzlic temu držijo naši živinorejci svoje roke križem. Namesto, da bi se združeno pogajali za rejo potrebnih bikov, trpijo raje škodo, ki se jim godi vsled nedostajanja potrebnih plemenjakov. Koliko časa bo to še trajalo in kedaj bomo izprevideli, da je v združenju naša moč in naša bodočnost?

— (Driska pri sesnih prasutih) je zmeraj nevarna. Ne le, da taka praseta zastanejo v rasti in da pozneje sploh slabo uspevajo, ampak zgodi se tudi, da poginejo. Proti driski se je treba vnaprej varovati, kajti vsako zdravljenje je v zvezi s škodo. Najbolj varujemo praseta proti driski, ako jim nudimo priliko, da rijejo lahko po zemlji. V ta namen jim lahko namečemo v svinjak vsak dan nekoliko prsti, ki jo dobimo z jarkov ob cestah ali iz travniških jarkov, ali pa blato iz ribnjakov. Dobro je primešati tudi nekoliko pepela. Ravno tako je gledati seveda pa tudi na to, da so korita skrajno snažna, kajti nič ni slabšega kakor nesnažna korita in mokra tla v svinjaku.

— (Zvišanje tarifov na južni železnici za tovorno blago) Južna železnica bo zopet zvišala vožnino za tovorniško blago. Najmanj se bo poznalo to zvišanje pri blagu, ki se naroči v celih vagonih. Zato nastaja opravičena potreba, da se kmetijske potrebščine sploh le naročujejo združenim potom v celih vagonih.

— (Priskrbovanje gospodarskih potrebščin) pri kranjski kmetijski družbi se je v pretečenem letu tako razširilo, da je znašal denarni promet nad milijon kron. Družba je lani razdelila 28.610 metričnih centov umetnih gnojil, 1427 metr. centov galice in žvepla, 359 metr. centov raznih semen. Raznega orodja in strojev je preskrbela 745 strankam. Vsega skupaj je oddala okroglo 355 vagonov raznih gospodarskih potrebščin in ker jih je ravno toliko kupila, je znašal ves blagovni promet 710 vagonov ali 35 polno naloženih tovornih vlakov. Namen priskrbovanja gospodarskih potrebščin po družbi je ta, družbenim udom dajati gospodarske potrebščine v najboljši, zajamčeni kakovosti in po najnižjih cenah. Ogromni promet zvršuje družba s tako majhnimi režijskimi stroški, kakor jih nikak drug enak zavod v Avstriji ne izvršuje.

Naznanila mestnega magistrata.

(Seja) občinskega odbora v Rudolfovem z dne 14. avgusta 1907.

1. Čitanje zadnjih sejnih zapisnikov z dne 29. maja 1907, št. 834 in z dne 26. junija 1907, št. 982. Zapisnika se prečitata ter odobrita. — 2. Volitev dveh članov v komisijo za cenitev v najem neodnanih stanovanj radi plačila vodarine. Izvolita se kot člana soglasno gg. Franc Možina in Franc Küssel. — 3. Poročilo županstva o prošnji meščanov radi dogona in odgona goveje živine. Po debati, v katero so se razni gg. odborniki oglašili, se sklene, prošnji popolnoma ugoditi s tem, da se ima od sedaj naprej dogon in odgon živine vršiti po državni cesti. — 4. Poročilo županstva o dopisu c. kr. okrajnega glavarstva radi prispevka za obrtno nadaljevalno šolo v Rudolfovem. Sklene se soglasno, da mestna občina za obrtno nadaljevalno šolo v Rudolfovem za l. 1907/08 ne more več prispevati kakor znesek 200 K. 5. Poročilo županstva o dopisu c. kr. okrajnega šolskega sveta glede ušolanja dečkov iz vasi Kandija in Žabjavas v Rudolfovo. G. Rosman prebere dopisa c. kr. okrajnega šolskega sveta z dne 22. junija 1907, št. 1329 in z dne 10. oktobra 1907, št. 1770 ter predlaga sledeče: 1. Mestna občina preskrbi šolske prostore in pokrije vse šolske potrebščine za tukajšnje deško šolo (v šolskem letu 1907/08) samo za tiste učence, ki so tusem ušolani; 2.) za učence, ki pridejo radi šolanja v mesto na stanovanje in hrano; 3. za učence tistih starišev, kateri so ali v mestni občinski službi ali pa da plačujejo v mestu kako občinsko doklado, — ter utemeljuje svoj predlog naslednje: Mestni občinski odbor je ta sklep moral storiti iz sledečih razlogov: a) Ker ni ne županstvo Šmihel-Stopiče ne krajni šolski svet Šmihel izpolnil pogoje, kateri so bili od tukajšnega mestnega okrajnega šolskega sveta z dne 24. septembra 1906 stavljeni za nadaljni obisk tukajšnje deške šole od učencev iz vasi Kandija in Žabjavas. b) Ker ni ne županstvo Šmihel-Stopiče ne krajni šolski svet Šmihel sploh iz prezerljivosti na dopis tukajšnega mestnega okrajnega šolskega sveta z dne 24. sept. 1906, št. 56 do danes odgovoriti blagovolil, ali pa v kaki dogovor stopiti hotel radi nadaljnega obiskovanja tukajšnje deške šole. Dotični dopis se glasi sledeče:

„1. Krajni šolski svet v Šmihelu se pozivlja, da plača za letošnje šolsko leto 1906/07 800 kron in to za obiskovanje tukajšnje deške šole in sicer za ono število učencev, ki so bili za vsprejem do 16. septembra t. l. oglašeni. 2.) Krajni šolski svet Šmihel naj na merodajnem mestu v smislu § 17., točka 5. deželnega zakona št. 13, z dne 9. marca 1879 (namesto §§ 22., 23. deželnega zakona z dne 25. febr. 1870, št. 11.) posebno ukrene, da se vprašanje glede ušolanja iz vasi Kandija in Žabjavas v Novomestu do konca marca 1906 definitivno reši in to radi tega, da se bode mogla mestna občina pravočasno preskrbeti s primernimi prostori in drugimi šolskimi potrebščinami. 3.) Da bode mogoče v tukajšnje deško šolo iz vasi Kandija

in Žabjavs prijavljene učence sprejeti in šolski poduk nemoteno nadaljevati, se pozivlja krajni šolski svet Smihel, da se glede plačila sub 1. zahtevanih 800 K (osemsto kron) v teku 8. dni izjavi. Tudi je ta rešitev radi tega nujno potrebna, da bode tem hitreje mogoče še potrebne prostore, klopi in druge šolske potrebščine za oni prirastek učencev iz Kandije in Žabjavi od mestne občine preskrbeti. 4.) Konečno se še naznanja, da je sklep tukajšnjega krajnega šolskega sveta za prihodnje šolsko leto 1907/08 in nadalje, v tukajšnje deško šolo sprejeti le v Novomestu ušolane učence. 5.) Ker se je županstvo Smihel-Stopiče kakor tudi krajni šolski svet Smihel celo pritožil proti razsodbi c. kr. okrajnega šolskega sveta z dne 22. junija 1907, št. 1329 radi ušolanja vasi Kandija in Žabjavs. G. Rohrman povdarja, da so stariši iz vasi Kandija in Žabjavs s tem hudo prizadeti ter prosijo, naj mestna občina omogoči otrokom iz sosedne občine obiskovanje deške šole v Novomestu, in to radi tega, ker so do lanskega leta vedno in nepretrgoma isto šolo brez vsakega zadržka obiskovali, ker stariše ne prizadene nobena krivda, ako krajni šolski svet občine Smihel iz županstva te občine odklanja, da bi bili otroci iz Kandije in Žabjavi ušolani v Novomestu. Nasprotno so stariši sami vsi še prošnje vložili za ušolanje na c. kr. okrajni šolski svet, katera pa žalibog ni še ugodno rešena. Prebivalci Kandije in Žabjavi prispevajo za razne šole v občini, ne uživajo pa od teh šol nobenih koristi, ker od istih ne morejo učenci obiskovati gimnazijo, zaradi tega predlaga, naj mestna občina sklene, da se za šolsko leto 1907/08 otroci iz gori omenjenih vasi sprejmejo oziroma ušolajo v Novomesto pod pogojem, da plačajo primerno odškodnino. Po daljši debati se sprejmejo predlogi poročevalca G. Rosmana z vsemi proti enim glasovi. — 6.) Poročilo starihinstva glede sprejetja oskrbovanja premoženja Narodne Čitalnice za slučaj razdružive. Sklene se, da prevzame v slučaju razdruživanja društva „Narodne Čitalnice“ v Rudolfovem oskrbovanje premoženja mestna občina. — 7.) Poročilo starihinstva v zadevi pristojbine od podelitve službe mestnih uslužbencev. G. Rosman poroča, da se je naložila mestnim uslužbencem pristojbina od podelitve služb, katera znaša okoli 100 K, ter predlaga z ozirom na sedanjo draginjo v mestu, da se ta pristojbina plača iz mestne blagajne. Predlog se soglasno sprejme. — 8.) Poročilo starihinstva v zadevi glede pravice do podelitve Dilančeve ustanove. Ta točka se odloži iz današnjega dnevnega reda. — 9.) Poročilo policijskega odseka o prošnji G. K. Rosmana za podelitev koncesije gostilniške in krčmarske obrti. Sklene se soglasno c. kr. okrajnemu glavarstvu poročati, da se mestni odbor ne izreče ne „za“ ne „proti“ podelitvi koncesije za samostojno izvrševanje gostilniške in krčmarske obrti G. Karola Rosman v Rudolfovem in to v smislu odborovega sklepa z dne 4. julija 1906, namreč, ker se slavno c. kr. okrajno glavarstvo itak ne ozira in ne upošteva sklepe in mnenja tukajšnjega mestnega odbora in županstva. — 10.) Poročilo policijskega odseka o dopisu c. kr. okrajnega glavarstva v zadevi izvrševanja dimnikarske obrti. Soglasno se sklene, da v Novem mestu ne kaže, da bi se izvrševanje dimnikarske obrti na gotove okraje omejilo, namreč, da bi se vsakemu dimnikarskemu mojstru odkazal gotov okraj, v katerem samo sme svoj obrt izvrševati. — 11.) Poročilo vodovodnega odseka. G. Ogorentz prebere prošnjo strojevodje Josipa Perpar v Stopičah ter predlaga v imenu vodovodnega odseka, da se tajstemu izplača za l. 1907 remuneracija v znesku 200 K. Predlog se sprejme. — 12.) Slučajnosti. G. dr. Defranceschi praša, ali imajo stranke v vseh pravico vpeljati vodo v hiše. G. župan izjavi sledeče: Vodo, potrebno za mesto in Kandijo ter Bršljin, se je moralo ob letošnji suši crpati neprenehoma 16 do 18 ur na dan in se je pri tem še le toliko nacrpal, da je v rezervarju le nekaj vode ostajalo, je to gotovo dokaz, da, če se bode dovoljevalo v vseh še več vpeljave vode v hišah, kjer porabljajo vodo ne samo za pitje, nego tudi za polivanje vrtov, za gašenje apna, za zidanje itd., da bo vsled tega zmanjkalo vode, ker ne bode mogoče je dovolj crpati. Okoličani, kateri ne prispevajo za vzdrževanje vodovoda, hodijo po vodo na javne vodnjake v Kandijo, in sicer tudi z vozmi. Zato je mestno županstvo javne iztoke na mejah Kandije zapreti moralo, ker se je bilo bati, da ostane mesto in Kandija brez vode. Ako bi se morala vsak dan 16—18 ur voda crpati, bi se moral še eden strojevodja nastaviti. Vsled tega, ker je kontrola v vseh nemogoča, potratna vodo pa vedno večja, je vodovodni odsek v svoji zadnji seji prišel do sklepa, da ne kaže v vseh dovoljevati upeljavo vode v hišah, ker preti nevarnost, da bode vode zmanjkalo. Ker se nihče več ne oglasi k besedi, G. župan sejo zaključuje.

Izjava.

G. Matko Malovič, miz. mojster v Novem mestu je meni podpisanemu izvršil lansko leto za mojo novo hišo okna, hišna ter vežna vrata. Vse delo je jako fino in solidno ter moderno izvršeno. Po enoletni vporabi je vse delo enako stanovitno, dokaz, da je izvršeno iz dobrega in suhega lesa. Ker sem v stavbenih zadevah dokaj izkušen, zamorem z mirno vestjo priporočati slav. občinstvu, da se isto njega poslužuje v vseh strokah mizarstva. Ker ima moderno vrejeno s stroji opremljeno mizarstvo, sem uverjen, da bode vsakemu vestno z solidnim delom in primernimi cenami najvestneje postregel. Nisem poslušal zlobnih obrekovalcev, kateri so mi ga odgovarjali, enako naj ne poslušajo tudi drugi, prepriča naj se vsak sam in ne bode mu žal, ker zasluži najpopolnejšega zaupanja, on je vesten in pošten obrtnik.

Šempeter pri Novem mestu, dne 30. avgusta 1907.

(226)

Fran Florjančič, posestnik in župan.

Loterijske številke.

TRST,	17. avgusta	41	52	59	85	47
GRADEC,	24. avgusta	30	83	3	76	64

Versteigerungsedikt.

E 288/7
6

Auf Betreiben des Josef Stampfl in Pressburg, vetreten durch Dr. Schegula in Rudolfswert findet am

3. September 1907

vormittags 10 Uhr bei dem unten bezeichneten Gerichte Zimmer Nr. 6 die Versteigerung der Realitäten a) sub E. Z. 140 C. G. Rußbach (Haus samt Viehstall und Garten 1 a 5 m² in Wretzen Nr. 23), b) sub E. Z. 158 C. G. Rußbach (2 Waldparzellen mit Buchenbestand 19 a 42 m² und 3 a 81 m² sowie eine Bergwiese 45 a 5 m² eine Viertelstunde von Wretzen entfernt) statt.

Die zur Versteigerung gelangenden Liegenschaften sind ad a) mit 160 K und ad b) mit 54 K.

Das geringste Gebot beträgt ad a) 106 K 68 h ad b) 36 K unter diesen Beträgen findet ein Verkauf nicht statt.

Die Versteigerungsbedingungen, welche unter einem genehmigt werden, und auf die Liegenschaften sich beziehenden Urkunden (Grundbuchs Hypotekenzug, Katasterzug, Schätzungsprotokoll u. s. w.) können von den Kauflustigen bei dem unten bezeichneten Gerichte Zimmer Nr. 5 während der Geschäftsstunden eingesehen werden.

Rechte, welche diese Versteigerung unzulässig machen würden, sind spätestens im anberaumten Versteigerungstermine vor Beginn der Versteigerung bei Gericht anzumelden, widrigens sie in Ansehung der Liegenschaft selbst nicht mehr geltend gemacht werden könnten.

Von den weiteren Vorkommnissen des Versteigerungsverfahrens werden die Personen, für welche zur Zeit an den Liegenschaften Rechte oder Lasten begründet sind oder im Laufe des Versteigerungsverfahrens begründet werden, in dem Falle nur durch Anschlag bei Gericht in Kenntnis gesetzt, als sie weder im Sprengel des unten bezeichneten Gerichtes wohnen, noch diesem einen am Gerichtsorte wohnhaften Zustellungsbevollmächtigten namhaft machen.

Die Anberaumung des Versteigerungstermines ist im Lastenblatte der Einlagen für die versteigernden Eigenschaften anzumerken.

K. k. Bezirksgericht Rudolfswert, Abt. II.

(213)

am 5. Juli 1907.

Dražbeni oklic.

E 285/7
6

Po zahtevanju Terezije Zajc na Brodu zastopane po dr. K. Slancu v Rudolfovem bo dne

10. septembra 1907 dopoldne ob 10. uri

pri spodaj oznamljeni sodnji v izbi št. 6 dražba zemljišč pod vlogo štev.

- a) 230 k. o. Kandija (gozdni parceli 32 a 26 m² in 50 a 28 m² raste, poraščeni večinoma se stello, le tu pa tam z majhnimi smrekovimi drevesci),
- b) 240 k. o. Kandija (njiva 46 a 22 m² z dobro rodovitno zemljo),
- c) 255 k. o. Kandija (gozd 25 a 57 m² poraščena na redko z gabrino, hrastno in smrečevjem),
- d) 322 k. o. Kandija (njiva 8 a 27 m² z dobro rodovitno zemljo); do vseh pod a) — d) zemljišč vodijo dobra pota.

Nepremičninam koje je prodati na dražbi, je določena vrednost ad a) na 577 K 78 v, ad b) 1016 K 85 v, ad c) 281 K 27 v, ad d) 181 K 94 v, skupaj 2057 K 83 v.

Najmanjši ponudek znaša 1371 K 90 v, pod tem zneskom se ne prodaje.

Dražbene pogoje ki se ob enem odobre, in listine ki se tičejo nepremičnin (zemljiško-knjižni izpisek, hipotekarni izpisek, izpisek iz katastra, cenzitvne zapisnike itd.) smejo tisti, ki žele kupiti, pregledati pri spodaj oznamljeni sodnji, v izbi št. 5 med opravičnimi urami.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodnji najpozneje v dražbenem obroku pred začetkom dražbe, ker bi se sicer ne mogle razveljavljati glede nepremičnine same.

O nadaljnih dogodkih dražbenega postopanja se obvestijo osebe, katere imajo sedaj na nepremičnin pravice ali bremena ali jih zadobe v teku dražbenega postopanja, tedaj samo z nabitkom pri sodnji, kadar niti ne stanujejo v okolišu spodaj oznamljene sodnje niti ne imenujejo tej v sodnem kraju stanujočega pooblaščenca za vročbe.

Določitev dražbenega obroka je zaznamovati v bremenskem listu vložka za nepremičnine.

C. kr. okrajno sodišče Rudolfovo, oddelek II.,
dne 6. julija 1907.

(227)

Tiskarna in knjigoveznica

J. KRAJEC nasl. v Rudolfovem

priporočujete se slavnemu občinstvu

v prav obilna cenjena naročila.

Milostiva gospa,

ali veste, zakaj morate pri nakupovanju sladne kave izrečno poudarjati ime »Kathreiner?«

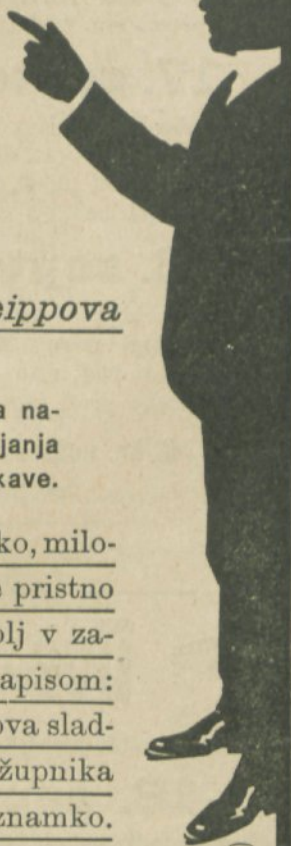
Ker se Vam sicer utegne primeriti, da dobite manj vreden posnemek brez vseh vrlin, s katerimi se odlikuje Kathreinerjeva kava.

Zakaj le

Kathreinerjeva Kneippova
sladna kava

ima spričo posebnega načina svojega proizvodnje vonj in okus zrnate kave.

Zapomnite si torej natanko, milostiva gospa, da dobivate pristno Kathreinerjevo kavo zgolj v zaprtih izvornih zavojih z napisom: »Kathreinerjeva Kneippova sladna kava« in s sliko župnika Kneippa kot varstveno znamko.

Naznanilo.

Na c. kr. državni gimnaziji v Rudolfovem se bodo v jesenskem terminu sprejemali učenci za šolsko leto 1907/08 v I. razred

16. septembra.

Vpisovanje se bode vršilo od osme do desete ure. Učenci, ki žele vstopiti v I. razred, se morajo s svojimi stariši ali njih odgovornimi zastopniki oglašiti pri gimnazijskem ravnateljstvu ter seboj prinesiti krstni list in obiskovalno spričevalo preteklega šolskega leta.

Gledé starosti mora biti učenec ali že 10 let star ali deseto leto izpolniti v teku leta 1907.

Vzprejemni izpit se bo vršil takoj po končanem vpisovanju.

(218) C. kr. gimnazijsko ravnateljstvo.

Sprejme se v trajno delo (215-2-1)

krojač samostojen, zanesljiv delavec.

Plača po dogovoru mesečna ali od kosa. Nastop 1. oktobra t. l. Kje? pove upravništvo tega lista.

9 hektolitrov prav dobrega rudečega

vina

ima še za prodati deželna kmetijska šola na Grmu.

Cena zmerna. (211-0-1)

Slavnemu občinstvu se uljudno naznanja, da se v Novem mestu, Ključavničarske ulice št. 119, poučuje (221-2-1)

francoski, laški in nemški jezik

pod jako ugodnimi pogoji. — Natančneje se izve ravno tam.

Učenec

se takoj sprejme ki ima veselje do sedlarske obrti pri ANTONU VALENTINČIČ, sedlarski mojster v Novem mestu, Glavni trg. (217-3-1)

Razglas.

Podpisani okrajni cestni odbor razpisuje

ofertno obravnavo

zaradi oddaje poprave in preložitve okrajne ceste št. 50 v Otočicah pri marofu grofic Margheri. — Dotične ponudbe se bodo sprejemale do 11. septembra t. l. do 11. ure popoldne. Ponudba mora obsegati: ime, priimek in stanovanje ponudnika, ponudbo v številkah in besedah, 5% varščino in izjavo, da so ponudniku znani stavbeni pogoji in načrti ter da se njim brezpogojno podvrže. — Vse delo je proračunjeno na 4600 K. Pogoji, načrti in troškovnik so vsakemu na razpolago v uradnih urah pri podpisaneu odboru v občinski pisarni v Kandiji.

Okrajni cestni odbor Rudolfovo.

(222)

Načelnik: Jos. Zurec.

Dve zidani hiši na prodaj.

Ena hiša ima 1 nastropje, 7 sob, tri kleti in velik sadni vrt. — Druga hiša ima 4 sobe, hlev, klet in svinjak. — Natančneje pri Miha Medic-u v Toplicah (Dolenjsko). (216-2-1)

Želi se kupiti

rabljen sod toda v dobrem stanu za 28 hl oziroma 22 hl vsebine ali pa tudi

dva soda od 12 do 14 hl vsebine, potem

večjo, rabljeno kad za drozgo v dobrem stanu.

Ponudbe na upravništvo tega lista. (224)

Logarski pes

rujave barve se je priklatil. Lastnik ga dobi nazaj pri oskrbništvu graščine Pogаницe. (225)

Za prodati so v Dolenčevi hiši na trgu sv. Katarine v Novem mestu (212-0-1)

ene enokrilata nova vrata in dvoje novih dvokrilatih oken

prav po ceni.

Prodajam **domačo pijačo**, 300 l 15 kron. Fr. Humljak, Gradec, Auenbruggerg. 26. (209)

Dr. E. Volčič
 Civilnopravdni red
 in sodni pravilnik dobi se še le v nekoliko izvodih v knjigarni J. Krajec nasl. v Rudolfovem.

Steckenpferd-lilijsko-mlečno milo

Bergmanna & Co. Draždani in Tečin n. L.

je in ostane glasom vsak dan došlih priznalnic najuspešnejše vseh medicinalnih mil proti pégam kakor tudi v dosego in ohranitev nežne, mehke kože in rožnate polti. — Dobiva se po 80 v komad v vseh lekarnah, drožerijah, parfumerijah, trgovinah mila in brivnicah. (99-25-10)

Ugodna prilika.

Proda se radi družinskih razmer

●● prostorna hiša, ●●

v kateri se je nahajala že več let gostilna, prodajalna, tobakarna in poštna nabiralnica, z več sobami, kleti, gospodarsko poslopje, vrt s sadjem, njive, gozdi in vinograda. Proda se vse vkup ali tudi posamezno, cena in plačilo prav ugodno. Nahaja se na glavni cesti, 3 minute od farne cerkve. Vsa pojasnila daje Matija Bizjak v Zavratah pošta Radna pri Sevnici. (194-3-3)

ŽENSKÉ LASE.

zmešane in rezane kupujem in plačam po najvišji ceni. Izdelujem vsa vlasuljarska dela. V zalogi imam fina toaletna mila od 20 v naprej, prave francoske parfume, četke za zobe, Odol, Kalodont itd. Odlikovana tekočina Bayrum proti izpadanju las in očiščuje prhut.

Spoštovanjem se priporočam **Ivan Svetec**,

(7-20-17) brivec in vlasuljar, Rudolfovo, Glavni trg. (Nasproti mestne hiše.)

Hiša z vrtom

v Kandiji ob štirih glavnih cestah pri novem mostu, kjer je že več let dobro idoča trgovina, se proda iz proste roke.

Hiša je pripravna za vsako obrt. Več se izve istotam. Naslov pove upravnistvo „Dol. Novic“. (192-3-3)

Dobro ohranjena (196-0-3)

hrastova hišna vrata

so ceno na prodaj. — Kje pove upravnistvo „Dol. Novic“.

Na prodaj je hiša št. 61. za šolami.

(182-0-4) Berta Vojska.

Štev. A 188/7
26

Razglas.

Z sklepom c. kr. okrajnega sodišča v Rudolfovem 14. avgusta 1907 A 188/7/26 dovoljena

prostovoljna dražba

v zapuščino gospe Hedvige Šulc v Kandiji spadajočih, še ne prodanih premičnin v skupni vrednosti 310 K — se določi na

17. septembra 1907

ob 3 uri popoldne v Kandiji h. štev. 39 in dražba hišnih posestev ul. štev. 238 kat. obč. Rudolfovo h. št. 99 v vrednosti 9300 K — in pod ul. št. 590 kat. obč. Kandija v vrednosti 11.750 K — pa na

18. septembra 1907

ob 9. uri dopoldne v notarski pisarni v Rudolfovem štev. 42 kjer so dražbini pogoji na vglad s pristavkom, da se bodo premičnine tudi pod ceno proti uležbi skupila, posestva pa le za ali nad ceno proti izpolnitvi pogojev prodala.

C. kr. notarski urad v Rudolfovem,
dne 20. avgusta 1907.

Dr. Albin Poznik,
zaseben sod. pov.

(214-0-1)

Dve hiši na prodaj.

Zaradi smrti posestnice gospe Hedvige Schulz prodala se bo

dne 18. septembra t. l. prostovoljno na javni dražbi

enonadstropna hiša št. 99 na glavnem trgu v Novem mestu, kjer se nahaja prostorna, za vsako trgovino pripravna prodajalna. Pri hiši je tudi gozdna parcela v Rasnem. Izklicna cena 9300 kron.

Dalje 10 minut od Novega mesta blizu Božjega groba in deželne kmetijske šole na Grmu (219-2-1)

vila z balkonom,

prostornim pritličnim in prostornim podstrešnim stanovanjem z vodovodom v hiši. Tudi prostorna klet in obširen vrt je pri hiši. Izklicna cena 11.750 kron.

Ugodni dražbeni pogoji so na ugled pri c. kr. notarju g. dr. Pozniku v Novem mestu, kjer se bo ob 9. uri tudi dražba vršila.

Nova hiša na prodaj

s prodajalno in opravo je poleg farne cerkve v Velikih Brusnicah, zraven spada en del hoste. — Več pove Jos. Pavlin v Kandiji pri Rudolfovem. (210-3-1)

Kdor si hoče napraviti dobro
domačo pijačo

ali podaljšati svojo zalogo, naj se obrne zaupno na tvrdko:

(208-3-1)

C. F. Schubert, Gradec, Murplatz 10.

Najvišje odlikovanje!

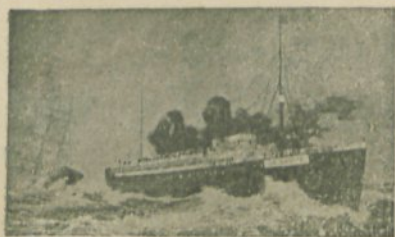
Ustanovljeno 1882.

Anton Weiss, krojaški mojster.

Rudolfovo.

Priporoča se za napravo civilnih in vojaških, kakor tudi duhovskih, veteranskih in gozdarskih uniform. Špecialiteta v športnih in lovskih kostumih po primerno nizkih cenah. — — — — — (8-10-9)

IZ HAVRA V NEWYORK

samo 6 dni

vozijo brzoparniki „francoske prekomorske družbe.“

Edina najkrajša črta.

Veljavne vozne liste in brezplačna pojasnila daje samo

E. ŠMARDA

oblastveno potrjena potovalna pisarna

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 18.

(26-24-16) nasprosti znane gostilne pri „Figovcu“.

Hiša z lepim vrtom

na glavnem trgu v Novem mestu št. 88 je na prodaj pod prav ugodnimi plačilnimi pogoji.

Hiša je v najboljšem stanu ter ima v pritličju lepo prodajalno, z zraven spadajočimi 3 sobami, kuhinjo in z vsemi drugimi pritliklinami. V prvem nadstropju so 4 sobe in vse druge potreščine z razgledom na trg in eno stanovanje z dvema sobama in kuhinjo z razgledom na vrt. Vrt je pripravljen tudi za stavbišče, ker leži na licu ulice. (148-0-8)

Natančneje pri gosp. S. pl. Sladoviču v Novem mestu.

DIJAKI

se sprejmejo na hrano in stanovanje v Novem mestu za šolami št. 60. pri Ilyani Mramor. (200-2-2)

Šolske knjige

in vse druge šolske potreščine pri J. Krajec nasl. v Rudolfovom.

Dva dijaka se sprejmeta na stanovanje in hrano

Kje pove upravništvo „Dol. Novic“. (199-2-2)

Lekarna

Jos. Bergmann
v Rudolfovom

kupuje po najvišji ceni

štupo (seme)
lisičjega répa

(glej podobo)

gorčično seme
(ženof), kamilice

in druga zdravilna zelišča in cvetje.

(185-0-3)

Gostilna Ferlič, Glavni trg.

Zobozdravnik

iz Ljubljane, Špitalske ulice št. 7.

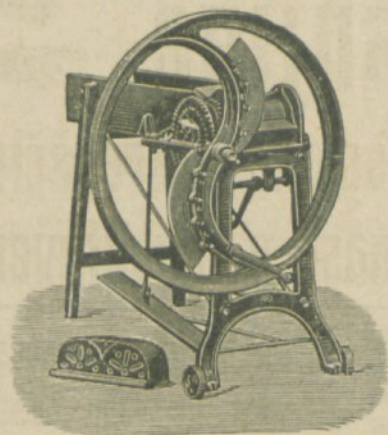
(52-0-12)

Amerikanske zobe.
Vsa zobotehnična dela.

Amerikanske zobe
se v konces. ateljeju

O. SEYDL izvršujejo.

Ordinira vsaki pondeljek od 10. -5. ure.

(152-24-7)

Tovarna strojev in železolivarna K. & R. Ježek v Blanskem (Moravska)

se priporoča za dobavo vseh kmetijskih strojev, kakor:

plugov, bran, sejalnih strojev, strojev za žetev in košnjo, vitlev, mlatilnic, žitnih čistilnic in odbiralnikov (trijerjev), slamoreznic, reporeznic, koruznih robkarjev, drobilnih mlinov, parilnih kotlov, grozdnih in sadnih mlinov in stiskalnic itd. Posebna izdelava sesalk, vodovodnih naprav, bencinovitih motorjev in lokomobil, vrtnih strojev in strojev za kroženje obročev. Popolne opreme pekarn, šamotnih in tovarn za mavec. Zmerne cene, ugodni plačilni pogoji

— Premovana na vseh razstavah z najvišjimi priznanji. —

Ceniki (o kmetijskih strojih slovenski) zastoj in poštnine prosto. Dopisuje slovensko.

Zastopstvo za Kranjsko in zaloga strojev v Ljubljani: **J. Komatič**, Dunajska cesta št. 31.

Vsi tisti, kateri pridete iz Amerike in ne veste, kje bi si posestvo z vašim denarjem nakupili, obrnite se na Spodni Štajer. Tam je

lepo prijazno posestvo na prodaj.

Na malem griču zdrav in prijeten kraj je zavoljo starosti posestnika na prodaj.

Obstoji iz hiše s 4 sobami, kuhinje, kleti ter hleva za 4 goved in približno 5 1/2 oralov zemljišča, namreč: 2 1/4 vinograda iz dobrih požlahtnenih ameriških vinskih trt v lepem stanu, 3 1/4 oralov njiv in travnikov, 190 komadov sadnega drevja in 65 breskovih dreves. Kdor ima veselje, še več njiv, travnikov in hoste imeti, se mu tudi vstreže. (205-3-2)

Kupei naj se blagovolijo obrniti na posestnika Franc Kartin v Šent Juriju ob južni železnici, Spodni Štajer.

Občinskega redarja,

ki bi bil zmožen zajedno opraviti službo tajnika, sprejme občina trg Št. Jurij ob južni železnici, Štajersko.

Zahteva se, da je prosilec neoženjen ter treznega življenja. Kateri so zmošni nemški, imajo prednost. Poleg plače je še prosto stanovanje. Ponudbe na občinski urad trg Št. Jurij ob južni železnici, Štajersko. (197-3-3)

Prodaja smrečinega lesa

v zelo znižanih cenah.

Prodaja se vsak drugi in četrti torek v mesecu pri tovarni na Gorjancu.

Večja oddaja lesa se preskrbi pri oskrbništvu Ruperčvrh. (4-17-17)

Posebno znižane cene so za: hmelne late in špiravce.

Odpadki lesa na žagi v Kandiji, trdega meter K 3, mehkega po K 2, žaganje 100 kg po 40 vin. Dobiva se izključno le po trgovini gosp. KASTELIC-a v Kandiji.

Dračje iz Ruperčvrha po K 5-20 meter, drva meter po K 6 80.

Dva učenca in enega pomočnika

sprejme takoj mizarski mojster Ivan Kastelic v Rudolfovem. (223-3-1)

Janez Žmajdek iz Sotle pri Radečah št. 35. proda iz proste roke

mlin na tri kamne

v dobrem stanu za jako primerno ceno. Vode je sploh zmira dovolj. Natančneje podatke daje imenovani posestnik sam. (204-2-2)

Tovarnar Franc Nechvíle na Dunaju, V. 1., Margarethenstrasse Nr. 98

priporoča p. n. vinogradnikom, društvom in gostilničarjem svoje izdelke in sicer: patentovano trtno škropilnico „Avstrija“, ročne in nahrbtne žvepljalnike „Vindobona“, škropilnice za drevje, sušilnice za sadje, kakor tudi vse potrebno orodje za vino in pivotoč ter za kletarstvo, kakor: grozdne in sadne mline in stiskalnice, pumpe in cevi za vino i. t. d.